

ВИКОРИСТАННЯ СИТУАЦІЙНИХ ЗАВДАНЬ В ЯКОСТІ ІНСТРУМЕНТУ ВПРОВАДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НАВЧАННЯ

Необхідність і пріоритети подальшого реформування вищої освіти на сучасному етапі розвитку ринкових процесів в Україні зумовлені посиленням вимог до практичної компетенції випускників вузів з боку підприємців-роботодавців, особливо з урахуванням тенденцій до звуження ринку праці. Водночас, зацікавленість студентів в отриманні належної фахової підготовки стимулюється очікуванням гідної оплати праці і ймовірної участі у розподілі прибутків підприємств.

Закріплення теоретичних знань, стимулювання пізнавальної активності, розвиток аналітичного мислення, набуття практичних навичок, формування здатностей швидкого реагування на зміни і прийняття адекватних рішень — таким є комплекс завдань, вирішенню яких сприятиме впровадження в навчальний процес сучасних технологій навчання, використання адаптованого до вітчизняних умов зарубіжного досвіду активних методів навчання.

Серед актуальних форм сучасних інноваційних технологій підготовки практично орієнтованих майбутніх фахівців фінансової сфери можна виділити, зокрема, ситуаційні завдання. Їх впровадження в систему фінансово-економічної освіти не тільки сприятиме підвищенню якості освіти, зокрема, у галузі фінансового менеджменту, але й — підвищенню шансів випускника нашого університету на отримання гідної роботи і достойної оплати праці в умовах сучасної світової фінансово-економічної кризи, яка не обминула й Україну.

Система практичних ситуаційних завдань з проблематики фінансового менеджменту має бути націлена на здійснення аналізу взаємозв'язків, наприклад: «адміністративні витрати — фінансові результати», «податкові платежі — фінансові результати», «бюджетування — фінансові результати» з метою виявлення можливостей підвищення прибутковості діяльності підприємства і розробки відповідних пропозицій для його основних управлінських підрозділів.

З позицій системного підходу ситуаційно-аналітичний метод навчання охоплює взаємозв'язки «викладач — студент — ситуа-

ційна творча група — семінарська група», відтак, впровадження ситуаційної форми інноваційного навчання трансформує та активізує процеси викладання, сприйняття і використання інформації.

Ефективне поєднання теоретичної і прикладної підготовки закладає основи професійних навичок і вмій нинішніх студентів фінансово-економічного факультету нашого університету, які в ролі майбутніх менеджерів різних рівнів будуть спроможні вирішувати конкретні практичні задачі фінансово-господарської діяльності підприємств у складних умовах жорсткої ринкової конкуренції і посилення економічних, політичних та соціальних ризиків.

На нашу думку, впровадження ситуаційної форми інноваційного навчання відображає часткові зміни ролі сучасного викладача — значного поширення набувають відносини викладання і навчання на партнерських засадах, про що свідчить двосторонній характер процесу, ознаками якого є визначення і виконання обов'язкових умов.

Так, з позицій викладача має бути забезпечено:

— розробку інформаційного забезпечення (джерельна база, роздавальні матеріали), або чітка орієнтація студентів щодо самостійного підбору матеріалів;

— ознайомлення студентів із метою та структурою завдання;

— розподіл ситуаційних завдань (індивідуально або для окремих груп) із визначеними мотиваціями;

— проведення консультацій (у випадку необхідності) для точнішого орієнтування студентів;

— відбір найякісніших результатів для наступної презентації (здійснюється викладачем у випадку виконання індивідуальних ситуаційних завдань, або самими студентами у випадку виконання ситуаційних завдань окремими спеціально сформованими творчими групами).

Самостійна робота студентів (індивідуальна, колективна) у процесі виконання ситуаційних завдань спрямовується на:

— попереднє вивчення інформації (отриманої від викладача — роздавальний матеріал, або самостійно підібраної відповідно до визначеної викладачем джерельної бази);

— розрахунок аналітичних показників (коефіцієнтів) для визначення структури і виявлення динаміки фінансово-господарської діяльності підприємства;

— оцінка якості управління підприємством в цілому, або на рівні його окремих структурних ланок (наприклад, відділ збуту, фінансовий відділ);

— розробка прогнозів і рекомендацій щодо заходів для покращення результатів фінансово-господарської діяльності;

— презентація результатів виконання ситуаційного завдання.

Насамкінець зазначимо, що повноцінне впровадження системи ситуаційних практичних завдань сприятиме, поряд із набуттям знань, розвитку творчого мислення з одночасним формуванням умінь та навичок, що в близькій перспективі позитивно вплине на якість виконання дипломних робіт за програмою «Фінансовий менеджмент», а в подальшому — забезпечить випускникам гідне місце в ієрархії фінансових менеджерів.

Хороших В. В., старш. викл.,
кафедра іноземних мов

ДИСКУСІЯ — ФОРМА НЕПІДГОТОВЛЕНОГО МОВЛЕННЯ

Дискусія — це особлива форма колективного співробітництва, що сприяє активній розумовій діяльності, форма розвитку непідготовленого мовлення, що дозволяє розвивати мовну та розумову діяльність студента. Мета — навчити студента вибудовувати самостійні логічні вислови, що відображають його власну точку зору, і навчити вміння відстоювати свою позицію.

Дискусія відноситься до комунікативно-орієнтованих методів, що направлені на формування вмінь передавати свої думки. В практичній діяльності провідна роль комунікативної функції є незаперечною. Тому важливо правильно визначити способи, прийоми і умови навчання та проведення дискусії.

Відомо, що комунікативність — це зв'язок між індивідуумами, в основі якого лежить взаєморозуміння. Таким чином, для того, щоб стимулювати розумову діяльність, окрім знання мови необхідно навчитися вмінню встановлювати зв'язок зі співрозмовником та знаходити адекватні форми спілкування, навчитися вирішувати задачі на основі набутих знань.

Дискусія — це свого роду соціальний тренінг, що розвиває:

- вміння вільно виражати свої думки, своє власне відношення до проблеми;
- вміння використовувати знання для передачі своїх ідей;
- допомагає розширити світогляд;
- сприяє самовираженню (присутній момент демонстрації своїх знань, які свідчать про активну позицію студента).